

Pamięci

mgr Urszuli Koziejowej (1936–1999)

*– absolwentki Uniwersytetu Łódzkiego,
geografa, urbanisty, żarliwej protektorki idei
Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich*

PRZEDMOWA FOREWORD

PARK KRAJOBRAZOWY WZNIESIEŃ ŁÓDZKICH - OBIEKT BADAŃ NAUKOWYCH I POLIGON DYDAKTYCZNY

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich został utworzony 31 grudnia 1996 r. Jest on położony między Łodzią, Strykowem i Brzezunami, na obszarze 10 747 ha. Jego otulina zajmuje 3020 ha.

Względy społeczne, zwłaszcza naukowe i dydaktyczne przemawiają za zachowaniem w jak najmniej zmienionym stanie resztek naturalnej przyrody znajdującej się w dorzeczach górnych odcinków Bzury, Moszczenicy i Mroźcy, unikatowego wyżynnego krajobrazu strefy krawędziowej Wzniesień Łódzkich (Wyżyny Łódzkiej), oraz występujących tu wartości historycznych i kulturowych.

Park krajobrazowy pełni ważne funkcje naukowe, dydaktyczne, krajoznawcze, wychowawcze i inne.

Krawędź Wzniesień Łódzkich jest od 40 lat znanym poligonem badawczym łódzkiej szkoły geomorfologicznej, stworzonej przez profesora Jana Dylika. Teren ten jest naturalnym muzeum różnorodnych form polodowcowych, gdzie deniwelacje sięgają 100 m na odcinku 3 km, a najwyższe wzniesienie (położone tuż za granicą Łodzi - w pobliżu Dąbrowy) osiąga 284 m n.p.m. Park jest łatwo dostępnym obiektem badawczym chroniącym różnorodne ekosystemy. Istnieje tu rezerwat wodno-leśny Struga Dobieszkowska, którego krajobraz odpowiada historycznym opisom rzek i strumieni prowadzących czyste wody z łódzkich wzgórz na Stokach i Sikawie. Inne obiekty, np. rezerwat: Las Łągiewnicki i Parowy Janinowskie, projektowany rezerwat Torfowisko Żabieniec, projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (np. Nad Łągiewniczanką, Źródła Moszczenicy im. Jarosława Iwaszkiewicza, Górna Mroźca), projektowane użytki ekologiczne (np. źródła Cieku Mineralnego w uroczysku Janinów, torfowisko Imielnik), stanowiska dokumentacyjne (np. wzniesienie 284, ostaniec denudacyjny Janów, wzniesienie Grzmiąca) oraz kompleksy leśne (np. Las Łągiewnicki z najstarszymi na terenie PKWŁ,

200-letnimi drzewostanami dębowymi) – są naturalnymi laboratoriami, gdzie prowadzone są badania naukowe.

Na terenie PKWŁ realizowane są prace magisterskie przez studentów Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UŁ. Obszar ten jest od lat celem wycieczek przyrodniczych, a także dogodnym dla studentów obiektem ćwiczeń terenowych. Park stwarza znakomite możliwości rozwoju różnorodnych form edukacji ekologicznej i krajoznawstwa. Najwyżej położone punkty widokowe umożliwiają poznanie naturalnej rzeźby terenu i malowniczego krajobrazu.

Artykuły zebrane w niniejszym tomie prezentują wyniki różnorodnych badań geobotanicznych i sozologicznych najcenniejszych obiektów przyrodniczych z terenu PKWŁ, tj. rezerwatów przyrody: zatwierdzonych (Las Łągiewnicki, Struga Dobieszkowska) i projektowanych (Torfowisko Żabieniec); projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Nad Łągiewniczanką), naturalnego stanowiska buka zwyczajnego w Paprotni oraz parków podworskich i drzew pomnikowych. Prace magisterskie dotyczące stanowiska buka w Paprotni, torfowiska Żabieniec i lasów nad Łągiewniczanką w 1997 r. zostały nagrodzone przez Wojewodę Łódzkiego i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Wiedza zawarta w artykułach pozwala na bliższe poznanie szaty roślinnej PKWŁ i różnych form jej ochrony. Uczy też, że naszą powinnością jest zadbanie o wspólne dziedzictwo natury i kultury istniejące w granicach tego parku krajobrazowego i przekazanie go następnym pokoleniom w niezmienionym stanie.

Józef K. Kurowski